

До

Пленума на Висшия съдебен съвет

СТАНОВИЩЕ и ВЪПРОСИ

от Съюза на съдиите в България

в процедурата за избор на главен прокурор

открита с решение на Пленума на ВСС по протокол № 19/22.06.2023 г.

Конституцията на Република България и Закона за съдебната власт в редица норми ясно са поставили безусловното изискване ръководните позиции в съдебната власт да бъдат заемани от хора с безупречни нравствени качества като личности, съчетани с допълнителни изисквания към професионалната квалификация и юридически опит.

Съгласно чл. 170, ал. 5, т. 1 от Закона за съдебната власт за главен прокурор се назначава лице, което на първо място трябва да притежава способност за придържане и налагане на висок етичен стандарт.

Затова ССБ фокусираме своето становище в процедурата за избор на следващ главен прокурор върху очевидната липса на базови качества на единствения кандидат за длъжността Борислав Боби Сарафов, за да заема най-ключовата роля за функционирането на прокуратурата в състояние на тежка криза за институцията.

От момента на избухналия взрив до автомобила на последния главен прокурор Иван Гешев на 01.05.2023 г. и последвалото оставило съмнения за политическо дирижиране на неговото отстраняване, Съюзът на съдиите в България сме изразили публично и аргументирано критичната си позиция срещу личността на Борислав Сарафов и пагубното му въздействие върху авторитета на съдебната власт.

С декларация от 17.05.2023 г. призовахме Висшия съдебен съвет незабавно да отстрани от заеманите длъжности Иван Гешев, Борислав Сарафов и Ясен Тодоров, като главни участници в разкритите от самите тях механизми и случаи на оказване на неправомерно влияние върху висши представители на съдебната власт, включително членове на самия Висш съдебен съвет. Призовахме незабавно след това всички членове на Висшия съдебен съвет да подадат оставка и да напуснат съвета, тъй като отговорността за назначаването на Иван Гешев, Борислав Сарафов и Ясен Тодоров на тези длъжности е изцяло и несъмнено тяхна. Настояхме Инспекторатът към Висшия съдебен съвет да извърши проверка, в рамките на законово определената му компетентност, както на изнесените от Иван Гешев, Борислав Сарафов и Ясен Тодоров факти и обстоятелства, така и на цялостната им дейност като административни ръководители на прокуратурата и следствието.¹

Въпреки призивите ни и след цял месец, в който българското общество стана свидетел на борба на групировки и властови центрове извън съдебната власт, извършвана с инструменти и средства на наказателния процес от ръководството на прокуратурата, невъзмутимо на 16.06.2023 г. Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет, вместо пленумът, взе срамното и тежко увреждащо авторитета на съдебната власт решение да избере за временно изпълняващ длъжността „Главен прокурор на Република България“ сегашния кандидат за титуляр Борислав Сарафов.

Това стана повод на 17.06.2024 г. Съюзът на съдиите в България да се обърнем към Висшия съдебен съвет² констатирайки, че Прокурорската му колегия замени едно от главните действащи лица (Иван Гешев) в нелегитимните и разрушителни процеси по управление на прокуратурата с друго, не по-малко дискредитирано – Борислав Сарафов. За последния и към онзи момент съществуваха обосновано тежки съмнения за интегритета му, предвид изнесените в медиите данни за провежданите от него дружески срещи в несъществуващия вече ресторант „Осемте джуджета“ с лица, обявени за издирване от МВР; самодискредитиращите му неверни и заблуждаващи обществото изявления, особено в периода от 01.05.2023 г. досега, честата и

1

<https://judgesbg.org/2023/05/17/%d0%b4%d0%b5%d0%ba%d0%bb%d0%b0%d1%80%d0%b0%d1%86%d0%b8%d1%8f-%d0%be%d1%82%d0%bd%d0%be%d1%81%d0%bd%d0%be-%d0%ba%d1%80%d0%b8%d0%b7%d0%b0%d1%82%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%b8%d0%b7%d0%b2%d0%b8/>

² <https://judgesbg.org/2023/06/19/%d0%be%d1%82%d0%bd%d0%be%d1%81%d0%bd%d0%be-%d0%bd%d0%b0%d0%b7%d0%bd%d0%b0%d1%87%d0%b0%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%b5%d1%82%d0%be-%d0%bd%d0%b0-%d0%b1%d0%be%d1%80%d0%b8%d1%81%d0%bb%d0%b0%d0%b2-%d1%81%d0%b0/>

необяснима промяна на позицията по фундаментални професионални въпроси, намеса на личния му живот в професионалната му дейност.

Предупрежденията и призивите на Съюза на съдиите в България не бяха чути, но за сметка на това пред обществото се разигра на живо война на нелегитимни властови групи, последваха убийства на хора, свързани с тези групи. Натрупваните с десетилетия неразрешени проблеми със състоянието на съдебната система – уязвимостта на съдийската независимост и безконтролната власт на главния прокурор, добиха видими за обществото измерения след публичния разстрел на Мартин Божанов на 31.01.2024 г.

Множеството медийни публикации, последвали това убийство, съдържаха разкрития за търговия с влияние в правосъдието и съпричастност на висши магистрати към нелегитимни кръгове, добили популярност като групата на Мартин Божанов „Нотариуса“ и неговия „СС клуб“, и „семейството“ на Петьо Петров „Еврото“ и неговия ресторант „Осемте джуджета“. Именно Борислав Сарафов е едно от лицата, които присъстват в сериозните журналистически разкрития за търговия с влияние, разработката на ГДБОП за дейността на кръга на Петьо „Еврото“, проверките на специалния прокурор Даниела Талева, изслушванията във временните комисии в 49.о и 50.о НС за проверка, които обаче никога не бяха институционално разследвани ефективно.

В свое обръщение от 9.02.2024 г.³ предупредихме, че бездействието или симулирането на дейност водят до засилване на правния nihilism и недоверие в съдебната власт, което от своя страна само по себе си е криминогенен фактор и ражда престъпност, както и че това благоприятства развитието на нови форми на измама, при които „брокери“ на влияние да твърдят пред граждани, страни по дела, че срещу пари могат да определят изхода на определено дело в тяхна полза. Близо една година след този наш призив, скандалите с групите на Мартин Нотариуса и на Петьо Петров са на път да станат поредната част от предходни случаи на съмнения за криминални влияния в съдебната власт, по които не са предприети адекватни мерки за изясняване и разследване в продължение на десетилетия, в които Борислав Боби Сарафов е заемал само ръководни позиции в прокуратурата.

---

³ <https://judgesbg.org/2024/02/08/%d0%bf%d0%be%d0%b7%d0%b8%d1%86%d0%b8%d1%8f-%d0%be%d1%82%d0%bd%d0%be%d1%81%d0%bd%d0%be-%d1%83%d0%b1%d0%b8%d0%b9%d1%81%d1%82%d0%b2%d0%be%d1%82%d0%be-%d0%bd%d0%b0-%d0%bc%d0%b0%d1%80%d1%82%d0%b8%d0%bd/>

Липсата на ефективни разследвания срещу тези явления беше идентифицирана и като проблем, който не е само от вътрешно естество, а засяга върховенството на европейските ценности и на правовия ред в Европейския съюз. На 21.03.2024 г. четири представителни и авторитетни европейски професионални организации на съдии и прокурори – Европейската съдийска асоциация, МЕДЕЛ, Европейската асоциация на административните съдии и Съдии за съдии публикуваха свое открито съвместно писмо, адресирано до Комисаря по правата на човека на Съвета на Европа и до Европейския комисар по правосъдието, заради отказа на прокуратурата да разследва заплахите срещу съдии и липсата на отчетност и контрол върху главния прокурор.⁴ Тези констатации намериха критично отражение и в Доклада по механизма за върховенството на правото за 2024 г. на Европейската комисия.⁵

Критичното състояние на правосъдието, доведено до този колапс поради неспособност на прокуратурата да изпълни конституционната си роля, мотивира Съюза на съдиите в България на 07.01.2025 г. да отправи обръщение към народните представители от 51.о народно събрание⁶ с предложение законодателната власт да компенсира прокурорското бездействие, за да бъдат разкрити всички съпричастни лица към тези очертаните нелегитимни процеси за въздействие върху правосъдието и за предприемане на законодателни разрешения, чрез които да се противодейства ефективно на тези явления и да се осигури фактическо положение, което да съответства на чл. 117, ал. 2 от Конституцията на Република България и да осигурява на съдиите реална възможност да упражняват функциите си напълно автономно, включително от вътрешни органи за системата, и по този начин да бъдат ефективен защитник на правата и свободите на гражданите, юридическите лица и държавата.

Ето затова сме категорични, че Борислав Боби Сарафов не само че не притежава посочените в чл. 170, ал. 5, т. 1 ЗСВ способност за придържане и налагане на висок етичен стандарт, но той олицетворява моралното разложение сред някои магистрати, довело до тежката криза за правосъдието и за цялото българско общество. Затова намираме за напълно необосновано, граничещо с превратно упражняване на власт, крайното становище на Комисиите по професионална етика и по атестирането и конкурсите към прокурорската колегия на Висшия

---

⁴ <https://medelnet.eu/joint-letter-to-council-of-europe-commissioner-for-human-rights-and-eu-commissioner-for-justice-on-the-situation-of-the-judiciary-in-bulgaria/>

⁵ https://commission.europa.eu/publications/2024-rule-law-report-communication-and-country-chapters_en

⁶ <https://judgesbg.org/2025/01/07/%d0%be%d0%b1%d1%80%d1%8a%d1%89%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d0%b5-%d0%ba%d1%8a%d0%bc-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d1%81%d0%b5%d0%b4%d0%b0%d1%82%d0%b5%d0%bb%d1%8f-%d0%bd%d0%b0-51-%d1%82%d0%be-%d0%bd%d1%81/>

съдебен съвет, изразено в техните Доклади за нуждите на настоящата процедура – че Борислав Боби Сарафов отговаря на изискванията на чл. 170, ал. 5, т. 1 ЗСВ, както и че няма данни, които да поставят под съмнение нравствените му качества.

Молим, в хода на изслушването на кандидата за длъжността „главен прокурор“ да му бъдат зададени следните въпроси:

1. На 23 май 2023 г., в предаването по БТВ - "120 минути" с водещ Светослав Иванов заявихте, че по никакъв начин не желаете да ставате главен прокурор, няма да бъдете кандидат за главен прокурор и нямате желание да изпълнявате тази длъжност. Във връзка с това Ваше изявление, кои конкретни обстоятелства, настъпили след м. май 2023 г. повлияха при вземане на решение в противоположен на вече изразената от Вас позиция?

2. През 2023 година, след конфликта Ви с главния прокурор Гешев твърдахте, че служители на пресцентъра на Прокуратурата на Република България са съчинявали сигнали до медиите за извършени престъпления от определени лица, които после са използвани като законен повод за образуване на досъдебни производства. По какъв начин потърсихте отговорност на служителите в Пресцентъра на ПРБ след като Вие бяхте избран за и.д. главен прокурор? Ако не сте го направили, как се очаква да „изчистите“ прокуратурата от подобни порочни практики?

3. В своята концепция формулирате визия за "... Прокуратурата вън от калния терен на политиката". Като се има предвид, че бяхте заместник главен прокурор, съответно на Сотир Цацаров и на Иван Гешев, бихте ли отговорил на въпроса дали политически фактори са се намесвали при изборите на посочените двама за главни прокурори и по време на изпълнението на техните правомощия? Ако да, какви са били съответните прояви на такава намеса, ако не, защото тогава заявявате амбиция да водите прокуратурата от "калния терен на политиката"?

4. Може ли да обясните големия брой на новоназначените заместници на градския и апелативния прокурор в София, както и по какъв критерий се назначават те? Има ли причина те да бъдат назначавани сред хора, които не работят в тези институции, а идват от районни прокуратури или следствени служби?

5. Над 10 години Вие бяхте заместник на последните двама главни прокурори. В кои случаи Вие сте изразявал несъгласие с техните действия и сте предлагал други подходи, решения, действия или предложения?

6. Може ли да обясните какво сте имали предвид в телефонния Ви разговор с главния прокурор Гешев, аудио запис от който беше разпространен в медиите, че само се прегрупираме, но оставате приятели?

7. В интервю на ад хок прокурор Талева за вестник „24 часа“, тя твърди, че има показания на много свидетели, че Вие сте посещавали многократно ресторант "Осемте джуджета" и там сте се срещал с адвокат Петьо Петров (Еврото). От друга страна Вашият единствен коментар на снимка на топло ръкостискане между Вас и адвокат Петров, разпространена медийно малко след конфликта Ви с главния прокурор Гешев, беше че това е единственият случай, когато сте посетили този ресторант и то по предложение на главния прокурор Гешев. Налице е значително противоречие в броя на Вашите посещения и срещи с господин Петьо Петров. Кое от двете е вярно?

8. На изслушване през месец юли 2023 пред ВСС казахте, че: "Казусът "Осемте джуджета" е изключително грозна, груба и безпардонна употреба на специализираната прокуратура, която е използвана за разчистване на сметки", "Изясняването на този казус е ключов залог за бъдещото нормално функциониране на прокуратурата. Аз ще направя всичко, за да се изясни всичко по законен начин, включително за активизиране на наказателна отговорност срещу замесените лица", "Този казус беше скрит и от мен. Единствената информация, която аз черпех, беше от медиите", "Прокуратурата не може да продължи без този казус да бъде разчистен по обективен начин". Как оценявате постигнатите резултати в изпълнението на тези заявки?

9. През месец март 2024 г. бяха публикувани показания на градския прокурор на София Илиана Кирилова по наказателно производство на СГП, касаещо казуса "Осемте джуджета". В тях тя говори за близки семейни и колегиални отношения с Петьо Петров - Еврото, нейни посещения на ресторанта "Осемте джуджета" през 2020 г. и изпращане от Петров на семейни снимки през 2023 г., т.е. три години след оповестяване на казуса "Осемте джуджета". Същевременно за сегашния и.ф. апелативен прокурор на София Емилия Русинова също в публичното пространство през 2023 г. беше разпространена нейна снимка пред ресторанта "Осемте джуджета", като не е известно тя да е коментирала темата. На фона на заявките Ви пред ВСС през 2023 г., какъв е коментарът Ви на факта,

че най-важните прокуратури в страната - СГП и АП София, се управляват през периода, в който заемате временно длъжността главен прокурор, именно от прокурори в някаква близост с Петьо Петров или неформалния му офис?

10. На фона на заявките Ви пред ВСС през 2023 г., заинтересувахте ли се кои са членовете на "Семейството" - кръг от близки до Петьо Петров - Еврото високопоставени прокурори, за което говореше публично бившият районен прокурор на София Невена Зартова?

11. Твърдяте, че се страхувате за живота си заради конфликта си с тогавашния главен прокурор Гешев. На какво основание Ви беше назначена охрана? Ако има конкретни данни за заплаха, сезиран ли е прокурор и от коя прокуратура? Не Ви ли притеснява, че се кандидатира за пост, който изисква повече смелост от тази необходима за упражняване на нормалните функции на служителите в държавната администрация?

Гр. София,
8.01.2024 г.

От името на Управителния съвет на ССБ:

Атанас Ст. Атанасов